

Projektikonkursi tingimused: viies projektikonkurss

Uuenduslike linnaarengumeetmete algatus

16/09/2019 – 12/12/2019

Sisukord

1	Sissejuhatus.....	3
2	Toetuskõlblikud asutused – kes võivad taotluse esitada	4
2.1	Esimene kategooria.....	5
2.2	Teine kategooria:	7
2.3	Toetuskõlblikele linnahaldusasutustele esitatavad üldised nõuded	8
3	Viienda projektikonkursi teemavaldkonnad	9
3.1	ÕHUKVALITEET.....	10
3.2	RINGMAJANDUS.....	13
3.3	KULTUUR JA KULTUURIPÄRAND	15
3.4	DEMOGRAAFILINE MUUTUS	18
4	Rahastamispõhimõte	21
5	Projekti loomine ja arendamine.....	22
5.1	Uuenduslike linnaarengumeetmete partnerlused	22
5.2	Projektitegevused	23
5.3	Eelarveread ja rahastamiskõlblikud kulud	24
5.4	Lisakaalutlused: riigihanked, auditeerimine ja riigiabi.....	25
6	Taotlusprotsess	26
7	Valikumenetlus.....	27
7.1	Toetuskõlblikkuse kontroll.....	27
7.2	Strateegiline hindamine.....	28
7.3	Rakenduslik hindamine	29
7.4	Hindamise punktisüsteem	30
8	Kust saada teavet ja abi.....	30
9	Olulised kuupäevad.....	30

1 Sissejuhatus

Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) määruse¹ artikliga 8 on ette nähtud, et ERF võib toetada uuenduslikke meetmeid linnade säästva arengu valdkonnas. Sellest lähtudes on Euroopa Komisjon käivitanud uuenduslike linnaarengumeetmete (ingl Urban Innovative Actions – UIA) algatuse, et leida ja katsetada uudseid ja liidu tasandil olulisi lahendusi linnade säästva arengu probleemidele.

UIA algatuse põhieesmärk on seega pakkuda Euroopa linnahaldusasutustele vahendeid ja võimalusi katsetada julgeid ja järelproovimata mõtteid mitmesuguste omavahel tihedalt läbi põimunud probleemide lahendamiseks, et näha, kuidas need mõtted reaalsusega sobivad. Toetatavad projektid peavad olema uuenduslikud ja kvaliteetsed, nende väljatöötamisel ja rakendamisel peavad osalema peamised huvirühmad ning need peavad olema tulemustele suunatud ja ülekantavad.

Linnahaldusasutused peaksid kasutama UIA algatusega pakutavat võimalust minna kaugemale tavapärastest projektidest (mida saab rahastada tavapäraste rahastamisallikate, sh ERFi põhiprogrammide kaudu) ja riskima muuta julged ja loovad ideed prototüüpideks, mida saab katsetada reaalses linnakeskkonnas. Teisisõnu saab UIA toetada tavapäraste rahastamisallikate jaoks liiga riskantseks peetavaid pilootprojekte, eeldusel et need on uuenduslikud ja eksperimentaalsed.

ERFi UIA algatuse kogueelarve on ligikaudu 372 miljonit eurot.

UIA projektid valitakse välja aastatel 2015–2020 korraldatavate iga-aastaste projektikonkurssidega ühel või mitmel komisjoni soovitatud teemal. ERF võib iga projekti kaasrahastada kuni 5 miljoni euro ulatuses. Projekt tuleks viia ellu maksimaalselt kolme aastaga². UIA projektide eelarvetele ei kehtestata kindlat soovituslikku mahtu. Väikestel projektidel (st kui ERFilt taotletakse alla ühe miljoni euro) võib olla väiksem tõenäosus valitud saada, kuna nende puhul võib olla keeruline näidata, et meetmed on sisukate järelduste tegemiseks piisava ulatusega. Samas tuleb suuri investeeringukulusid hõlmavate projektide puhul eelkõige rakendusperioodi lõpus näidata, et kulud aitavad saavutada projekti eesmärki ja on õigustatud.

UIA algatus on komisjoni rahastamisvahend ning seda haldab regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat kaudse eelarve täitmise korras. Algatuse rakendamisel on komisjon määranud

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013: (ERFi määrus)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1301>.

² Erandlikel ja põhjendatud juhtudel võib projekti kuni ühe aasta võrra pikendada (lisateavet leiab UIA suunistest).

volitatud üksuseks Hauts-de-France'i piirkonna Prantsusmaal³. Algatuse haldamiseks on loodud alaline sekretariaat⁴.

Käesolevate projektikonkursi tingimustega kutsub volitatud üksus toetuskõlblikke ametiasutusi üles esitama viienda projektikonkursi raames projektitaotlusi. Selle projektikonkursi ligikaudne eelarve on 50 miljonit eurot.

Käesolevas dokumendis on kirjeldatud viienda projektikonkursi nõudeid ja menetlust. Seda tuleks lugeda koos UIA veebisaidil avaldatud ja viienda projektikonkursi jaoks ajakohastatud UIA suunistega ja taotlusvormide täitmise suunistega.

2 Toetuskõlblikud asutused – kes võivad taotluse esitada

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 522/2014 artiklis 2 on sätestatud, et uuenduslike linnaarengumeetmete toetust võivad taotleda järgmised ametiasutused:

- esimene kategooria: sellise kohaliku haldusüksuse mis tahes ametiasutus (linnahaldusasutus), mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku;
- teine kategooria: selliste kohalike haldusüksuste linnahaldusasutuste mis tahes ühendus või rühm, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku; see võib hõlmata piiriüleseid ühendusi või rühmi ning eri piirkondades ja/või liikmesriikides asuvaid ühendusi või rühmi.

UIA projektikonkursi raames võivad taotluse esitada üksnes kõnealuse delegeeritud määruse artiklis 2 määratletud toetuskõlblikud linnahaldusasutused.

Kohalike haldusüksuste määratlus ning linnastumise määral⁵ ja elanike arvul põhinev klassifitseerimine lähtub teabest, mis on esitatud **UIA vastavustabelis EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR, PT_POP2017 (2018)**⁶. Kuigi Eurostat on avaldanud uuema vastavustabeli, ei sisalda see infot kõigi

³ Varem Nord-Pas de Calais' piirkond.

⁴ Teavet alalise sekretariaadi kohta ja kontaktandmed leiate siit:

<http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>.

⁵ Siit leiate kohaliku haldusüksuse määratluse ja teavet linnastumise määra kohta:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation.

⁶ UIA vastavustabeli EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017 (2018) saab alla laadida UIA veebisaidilt vastava projektikonkursi lehelt. Pange tähele, et see tabel on koostatud spetsiaalselt viienda projektikonkursi tarbeks Eurostati vastavustabeli LAU – NUTS 2016, EU-28 and EFTA / available Candidate Countries (2018) ja Eurostati vastavustabeli LAU –

liidu liikmesriikide kohta; seda sisaldab üksnes **UIA vastavustabel EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017 (2018)**. Just sellepärast kasutab UIA alaline sekretariaat seda vastavustabelit toetuskõlblikkuse kontrolli peamise teabedokumendina. Taotlejatel soovitatakse kontrollida oma toetuskõlblikkust kõnealuse vastavustabeli abil ja esitada teavet taoteja halduspiiridesse jäävate kohalike haldusüksuste ja elanike arvu kohta. Ent juhul, kui Eurostati uuemad tabelid või riiklike statistikaasutuste uuemad andmed näitavad olulist muutust seoses taotleja toetuskõlblikkusega (nt linnastumise määra alusel varem maapiirkonnaks loetud kohalikku haldusüksust loetakse nüüd linnaks), soovitatakse tungivalt, et taotleja pöörduks enne taotluse esitamist toetuskõlblikkuse kontrollimiseks alalise sekretariaadi poole.

Järgmistes jaotistes on esitatud täiendavat üksikasjalikku teavet linnahaldusasutuste toetuskõlblikkuse kohta.

2.1 Esimene kategooria

- Omavalitsused/linnad, mille halduspiirid langevad kokku ühe kohaliku haldusüksusega. Sellisel juhul klassifitseeritakse kohalik haldusüksus linnastumise määra alusel linna või eeslinnana (vastavustabeli kood 1 ja/või 2, veerg "Linnastumise määr") ning elanike arv on vähemalt 50 000 elanikku;
- Omavalitsused/linnad, mille halduspiiridesse jääb mitu kohalikku haldusüksust. Sellised omavalitsused/linnad on näiteks Portugalis, Ühendkuningriigis, Iirimaa, Kreekas ja Lätis, kus Eurostati kohaliku haldusüksuse määratlus ei vasta omavalitsusele/linnale, vaid omavalitsusesisestele üksustele (vald) või statistilistele üksustele (valimisringkond). Sellisel juhul saab omavalitsus/linn toetuskõlblik olla üksnes juhul, kui selle elanike koguarv on 50 000 ja kui elanikest enamik (üle 50%) elab linnastumise määra alusel (vastavustabeli kood 1 ja/või 2, veerg "Linnastumise määr") linna või eeslinnana klassifitseeritud kohalikes haldusüksustes;
- Ametlikud linnastud – linnahaldusasutuste ühendused/rühmad, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:
 - a) need on riigiõiguses ametlikult tunnustatud (piirkondlikust ja provintsisandist erineva) omavalitsustasandina ja nendesse kuuluvatel omavalitsustel/linnadel on kohustus ühineda vastava omavalitsusteülese organisatsiooniga (seetõttu ei kuulu siia

NUTS 2016, EU-28 and EFTA / available Candidate Countries (2017) alusel. Seetõttu on tabelis Prantsusmaa ja Portugali kohta kaks vahekaart, ülejäänud liikmesriikide info on aga koondatud ühele vahekaardile riigi kohta.

kategooriasse ühendused, mis on moodustatud vabatahtlikkuse alusel, teatava eesmärgiga ja/või piiratud ajaks);

- b) need koosnevad üksnes omavalitsustest/linnadest (seetõttu ei hõlma see kategooria ühendusi, kuhu on kaasatud ka muid asutusi, nt ülikoole, kaubanduskodasid jne);
- c) asjaomased omavalitsused on delegeerinud neile riigiõigusega kindlaks määratud konkreetse pädevuse UIA projekti puhul olulistes poliitikavaldkondades. Sellised ühendused peavad esitama täpsed viited riigi õigusraamistikule. Ametlikul linnastul on UIA projekti puhul olulistes poliitikavaldkondades kavandamise ja rakendamise ainupädevus;
- neil on konkreetne poliitiline struktuur (osalevate omavalitsuste kaudse esindatusega) ja haldusstruktuur (spetsiaalsed töötajad).

UIA algatuse raames on ametlikud linnastud näiteks järgmised üksused.

- Prantsusmaa: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération ja Communautés de Communes, Etablissements Publics Territoriaux
- Itaalia: Città Metropolitane ja Unione di Comuni
- Saksamaa: Landkreis
- Hispaania: Mancomunidades ja Area Metropolitana Barcelona
- Ühendkuningriik: Combined Authorities
- Portugal: Comunidades Intermunicipais (CIMS)

Euroopa territoriaalse koostöö rühmitusi (ETKR), mille partnerid on üksnes linnahaldusasutused (nagu eespool määratletud) ning millel on UIA projektikonkursi kontekstis asjakohaste poliitikate kujundamise ja rakendamise eripädevused, loetakse organiseeritud linnastuteks ja seega võivad nad taotleda UIA projektikonkursi programmis osalemist peamise või seotud linnahaldusasutusena. Neid ETKR-e, kelle partnerite hulka kuuluvad ka muud organisatsioonid (nt liikmesriigid, piirkondlikud haldusasutused, ühendused, ülikoolid jne), ei vaadelda kui organiseeritud linnastuid ning need ei saa esitada taotlust peamise või seotud linnahaldusasutusena, kuid nad saavad osaleda heakskiidetud linnahaldusasutuse projekti tegevuspartnerina.⁷

⁷Üksikasjalikku teavet peamise ja seotud linnahaldusasutuste ja tegevuspartnerite rolli ja ülesannete kohta leiavad taotlejad käesoleva dokumendi punktist 5.1 ja UIA suuniste punktist 2.1.

UIA algatuse raames käsitatakse ametlikku linnastut ühe linnahaldusasutuseks, mis esindab kõiki asjaomaseid omavalitsusi/linnu. Seepärast näidatakse ametliku linnastu esitatud projektitaotluses peamise linnahaldusasutuseks ametlik linnastu.

Et teha kindlaks, kas ametliku linnastu on toetuskõlblik, kontrollib alaline sekretariaat, kas elanike koguarv on vähemalt 50 000 ja kas elanikest enamik (üle 50%) elab linnastuga ühinenud kohalikes haldusüksustes, mis on linnastumise määra alusel klassifitseeritud linna või eeslinnana.

2.2 Teine kategooria:

Linnahaldusasutuste ühendused (riiklikud või piirkondlikud linnahaldusasutuste ühendused, territoriaalsed paktid jne) ja samuti üksikud linnahaldusasutused, kes ei ole sõlminud ametlikku koostöölepingut, kuid soovivad esitada ühise UIA projektitaotluse, ei saa taotlust esitada ühe linnahaldusasutuseks.

Sellised ühendused määravad ühe osaleva omavalitsuse/linna peamiseks linnahaldusasutuseks ja loetlevad teised osalevad üksused seotud linnahaldusasutustena.

Toetuse taotlemiseks peavad kõik osalevad linnahaldusasutused (nii peamine asutus kui ka seotud asutused) olema tunnustatud kohalike haldusüksustena ja klassifitseeruma linnastumise määra alusel linnaks või eeslinnaks. Kui linnahaldusasutuse halduspiiridesse jääb mitu kohalikku haldusüksust, kohaldatakse eespool käesolevas punktis kirjeldatud linnastumise määra määratlemise eeskirju.

Peamise ja seotud linnahaldusasutuste vahelised suhted ei pea olema taotlusvormi esitamise ajal ametlikult vormistatud. Kui projekt heaks kiidetakse ja seda toetatakse, esitab UIA alaline sekretariaat peamisele linnahaldusasutusele partnerluslepingu vormi, millele peavad elluviimisetapi esimeste kuude jooksul alla kirjutama kõik osalevad partnerid (peamine linnahaldusasutus, seotud linnahaldusasutused ja tegevuspartnerid).

Varasemad kogemused näitavad, et projektid, mida viivad ellu linnade ühendused või rühmad ilma ametliku linnastu staatusega, milles osaleb (peamise ja seotud linnahaldusasutuseks) üle kolme linnahaldusasutuse ja milles osalevad linnad ei asu kõrvuti, võivad killustuda ja nende puhul on raske saavutada kaalukaid tulemusi. Seetõttu on soovitatav, et taotlust esitada soovivad linnahaldusasutuste ühendused ja/või rühmad (ilma ametliku linnastu staatusega) hõlmavad üksteise naabruses asuvaid omavalitsusüksusi ja püüavad piirata osalevate seotud linnahaldusasutuste arvu.

Oluline: Üksnes käesoleva viienda projektikonkursi raames ja üksnes projektide puhul, mille teemaks on demograafiline muutus, võivad linnahaldusasutused, mida **EUROSTAT on tunnustanud kohalike haldusüksustena, kuid mis linnastumise määra alusel klassifitseeruvad maapiirkonnaks, erandkorras osaleda üksnes seotud linnahaldusasutustena.** Selle mõtte on tugevdada linna- ja maapiirkondade seoseid, mis on nimetatud teema puhul eriti olulised. Delegeeritud määruse nõuete täieliku järgimise tagamiseks ei saa linnastumise määra alusel maapiirkonnaks klassifitseeritud kohalikke haldusüksusi näidata peamise linnahaldusasutuse (ja seetõttu ei saa nad esitada projektitaotlusi) ja nende elanikke ei saa arvesse võtta 50 000 elaniku miinimumkünnise ületamiseks. Elanike arvu miinimumkünnise peab ületama peamine linnahaldusasutus ja kokkuvõttes teised seotud linnahaldusasutused, mille Eurostat on linnastumise määra alusel klassifitseerinud linnadeks ja/või eeslinnadeks.

2.3 Toetuskõlblike linnahaldusasutustele esitatavad üldised nõuded

Lisaks eespool mainitud nõuetele iga toetuskõlbliku linnahaldusasutuse erikategooria jaoks kohaldatakse kõigi UIA algatuse toetuskõlblike linnahaldusasutuste suhtes järgmisi nõudeid:

- Kõik linnahaldusasutused peavad asuma ELi liikmesriigis.
- UIA projektikonkursi raames võivad taotluse esitada üksnes eespool määratletud toetuskõlblikud linnahaldusasutused. Tegevuspartneri esitatud taotlus ei ole toetuskõlblik.
- Linnahaldusasutused (nagu eespool määratletud) võib projektiettepanekusse kaasata üksnes peamise ja/või seotud linnahaldusasutuse. Tegevuspartnerite kategooria on ette nähtud ainult asutustele ja/või organisatsioonidele, mida ei tunnustata UIA algatuse raames linnahaldusasutustena.
- Linnahaldusasutus või ametlik linnastu saab ühel projektikonkursil osaleda ainult ühes projektitaotluses (isegi juhul, kui projektitaotlused esitatakse sama projektikonkursi eri teemade all). See reegel kehtib ka seotud linnahaldusasutuste kohta (omavalitsus võib osaleda üksnes ühes projektitaotluses olenemata sellest, kas ka osaleb peamise või seotud linnahaldusasutuse).
- Linnahaldusasutused, keda on UIA algatuse varasema projektikonkursi raames juba toetatud, ei saa esitada sama teema kohta uut taotlust kogu algatuse kestuse jooksul.

Täielikult või osaliselt omavalitsuse/linna omanduses olevaid ettevõtjaid (nt energeetika, jäätmekäitluse, majandusarengu ja turismi valdkonnas) ei käsitata kohalike haldusüksustena ja seetõttu ei saa neid pidada toetuskõlblikeks linnahaldusasutusteks. Sellised organisatsioonid võivad osaleda partnerluses tegevuspartneritena (üksikasjalikumalt teavet tegevuspartnerite rolli ja ülesannete kohta leiate käesoleva dokumendi punktist 5.1 ja UIA suuniste punktist 2.1).

Nagu eespool mainitud, lähtub UIA alaline sekretariaat toetuskõlblikkuse kriteeriumidele vastavuse hindamisel eelkõige **UIA vastavustabelist EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR, PT_POP2017 (2018)**. Seepärast soovitatakse taotlejatel kindlasti kõnealuse tabeliga tutvuda ja enne taotlusvormi täitmist ise hinnata oma toetuskõlblikkust.

Juhul, kui tabelis olevates andmetes esineb lünki, vastuolusid või tõlgendamiskahtlusi, soovitatakse taotlejatel enne taotlusvormi täitmist ja esitamist kindlasti ühendust võtta UIA alalise sekretariaadiga.

Kui taotleja toetuskõlblikkuse kontrollimisel jääb midagi ebaselgeks, võtab UIA alaline sekretariaat toetuskõlblikkuse kindlakstegemiseks ühendust kõigi asjaomaste partnerite, sh Eurostatiga.

3 Viienda projektikonkursi teemavaldkonnad

Komisjon on otsustanud selliste teemade valikul, mida linnahaldusasutused saavad UIA algatuse toel käsitleda, lähtuda ELi linnade tegevuskava raamistikus määratletud teemadest. Lisaks võiks Euroopa Komisjon pakkuda nn valdkondadevahelisi teemasid, mis ei kuulu linnade tegevuskava teemade loetellu, kuid käsitlevad olulisi linnastumisega seotud probleeme (nt demograafiline muutus). Iga UIA projektikonkurss keskendub piiratud arvule teemadele.

Viienda projektikonkursi raames saab esitada projektitaotlusi järgmistel teemadel:

- Õhukvaliteet
- Ringmajandus
- Kultuur ja kultuuripärand
- Demograafiline muutus

UIA projektikonkursil osalevad linnahaldusasutused peavad valima ainult ühe teemavaldkonna. Kuna aga probleemide tõhusaks lahendamiseks on vaja välja töötada terviklik lähenemisviis, antakse

taotlejatele taotlusvormil võimalus kirjeldada välismõjusid ning seoseid muude teemade ja poliitikavaldkondadega.

Nagu eespool öeldud, soovib komisjon näha projekte, mis pakuvad probleemidele loovaid, uuenduslikke ja kestvaid lahendusi. Kuna UIA toimib ka uute ideede kasvulavana, püüab komisjon toetada mitmesuguste erialavaldkondade kogemustel põhinevaid uuenduslikke katsetusi. Seetõttu on komisjon vältinud oodatavate projektitaotluste laadi kirjeldamisel liigseid ettekirjutusi.

Projekt tervikuna peab toetama ERFi valdkondlikke eesmärke ja investeerimisprioriteete. UIA projektide puhul, mis toetavad valdkondlikke eesmärke 8–10 (st sotsiaalsema suunitlusega eesmärke), on toetuse andmise eeldus siiski, et

- projekti kui tervikuga luuakse teadmisi, millega toetatakse ERFi valdkondlike eesmärkide ja investeerimisprioriteetide rakendamist, ning
- projekt ei keskendu valdavalt mõnele tegevusele, mis on tavapäraselt hõlmatud ESFigas.

Pidage meeles, et nii projektitaotluste väljavalimise kui ka elluviimise etapis on äärmiselt oluline vastastikune täiendavus ja sünergia muude liidu rahastamisprogrammide ja poliitikavaldkondadega ning ka teiste toetatud projektidega. Projektide vahel valiku tegemisel püüab UIA algatuse valimiskomisjon vältida igasugust dubleerimist.

Järgmistes punktides kirjeldatakse üksikasjalikult UIA viienda projektikonkursi nelja teemavaldkonda.

3.1 ÕHUKVALITEET

Teemade üldine määratlus ja kontekst

Vaatamata viimastel kümnenditel tehtud märkimisväärsetele edusammudele on õhusaaste ELis keskkonnateguritest tulenevate enneaegsete surmade põhjus number üks, mis põhjustab peenosakeste, lämmastikdioksiidi ja osooni liiga kõrge taseme tõttu ELis igal aastal endiselt rohkem kui 390 000 enneaegse surma juhtumit. Õhusaaste kahjustab jätkuvalt ökosüsteeme, sest rohkem kui poolt ELi territooriumist puudutab liiga kõrge lämmastiku sadestustaseme (eutrofeerumise) ja osooni kontsentratsiooni probleem. See mõjub kahjulikult bioloogilisele mitmekesisusele, vähendab põllukultuuride saagikust ja põhjustab muud materiaalselt kahju.

ELi keskkonnapoliitika fookuseks on töötada välja ja rakendada puhta õhu poliitika raamistik, mis tugevdab riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku poliitikat õhukvaliteedi probleemide nendes aspektides,

millega liikmesriigid eraldi ei suuda tõhusalt tegeleda. ELi poliitikate eesmärk on ka liidu rahvusvaheliste kohustuste rakendamine õhusaaste valdkonnas peamiselt kodanike osalusel, et ühiselt kavandada ja rakendada ning lõimida keskkonnakaitsenõuded näiteks tööstus-, ehitus-, linnaplaneerimis- ja linnakujundus-, energia-, transpordi-, linnapõllumajandus- ja põllumajandussektorisse.

Õhusaaste küsimuse tähtsust ja tausta iseloomustavad näitajad leiate [siit](#).

Linnahaldusasutuse vastavus ja roll

Linnahaldusasutused sobivad kohalike tervise ja heaolu edendamise ja keskkonnametmete rakendamiseks kõige paremini, kuna nad tunnevad kohalikku olukorda ning haldavad paljusid vahendeid, näiteks linnaplaneerimist ja -kujundust, taristu-/liikluskorraldust, eluasemelube, linnaosade uuendamist ja ehitiste taaskasutuseks kohandamist, parkimiskorraldust jmt, mis võimaldab neil suunata ja toetada uuenduslike lahenduste väljatöötamist. Üldiselt kontrollivad nad kohalikke eelarveid ja rakendavad töötajad, kelle ülesanne on igasugune meetmete rakendamine, sh näiteks meetmete rakendamine või elluviimine suduga seotud juhtumite puhul või pikaajaliste õhukvaliteedikavade koostamine ja rakendamine.

Paljudes liikmesriikides vastutavad linnahaldusasutused kas direktiiviga 2008/50/EÜ ette nähtud ametlike õhukvaliteedikavade väljatöötamise, rakendamise ja hindamise eest või siis direktiivi 2008/50/EÜ kohaste ametlike piirkondlike õhukvaliteedikavadega seotud linnaõhu kvaliteedi kavade eest. Ametlike piirkondlike õhukvaliteedikavade puhul mängivad linnad sageli suurt rolli – sageli on tegu piirkonna majanduskeskustega, kuhu on koondunud elanikkond, liiklus ja tööstus. Asjaolu, et tahkete osakeste (PM) ja lämmastikoksiidide (NO₂) tase on hoolimata õhukvaliteedi tagamise tegevuskavadest mitme riigi paljudes linnades endiselt liiga kõrge, räägib sellest, et vaja on uuenduslikke lahendusi ja parendusmeetmeid. Vajame paremat arusaama sellest, kus ja millal õhusaaste probleemid ennekõike tekivad, ja kuidas saaks nende lahendamisse kaasata uuenduslikke lähenemisviise.

Linnahaldusasutuste ülesanded

Rõhutada tuleb, et tervislikku elulaadi ja linnaõhu kvaliteeti saab parandada asjakohaste meetmete abil, mis toetavad leebemate saasteallikate või nende lähteainete kasutust. Linnade õhukvaliteeti ei mõjuta vaid linna enda allikad (nt liiklus, koduküte, kehvasti soojustatud hooned, tööstus), vaid ka linnast väljaspool asuvad allikad. See nn taustõhukvaliteet kujuneb linnaväliste saasteallikate mõjul, nagu näiteks põllumajandus, (sisevee)laevandus, looduslikud allikad ja kaugemate (linna)piirkondade heited. Selleks et otsustada, milliste linna saasteallikate mõju leevendamisega (kulutõhusalt) tegeleda,

on vaja häid andmeid taustallikate kohta (et määrata kindlaks taustallikatest pärineva saaste kontsentratsioon ja linna enda osa õhusaastes). Lisaks ei ole õhusaaste linnakeskkonnas homogeenne. Kõigis linnakeskkondades on mõned nn kriisikohad (hotspots), mis võivad olla seotud mitmesuguste allikatega. Täppismodelleerimine võib aidata need kriisikohad tuvastada ning töötada välja asjakohasemad ja soodsamad meetmed, mis on selle mikrokeskkonna jaoks kõige sobivamad.

Uuenduslike lahenduste kaalumisel kutsutakse linnahaldusasutusi tutvuma varasemate kogemustega, mida on kirjeldatud Euroopa keskkonnaagentuuri aruannetes õhupoliitika rakendamise kohta 12 linnas ([Air Implementation Pilot](#), [Europe's urban air quality — re-assessing implementation challenges in cities](#)) programmide LIFE ja HORIZON 2020 raames ellu viidud projektide käigus (vt nt [urban waste management call 2015](#) linnade looduslähedasemaks muutmise kohta; kõige uuem [cross-cutting activities with focus on smart and sustainable cities](#)) ja neid eeskujuks võtma ning sobival juhul liituma olemasolevate tegevustega, nagu teabevahetus vastastikuse õppimise programmi raames ([TAIEX Peer-2-Peer programme](#)).

Oodatavate projektiliikide suhtes ei tehta küll ettekirjutusi, kuid linnadel soovitatakse kaaluda eelkõige järgmisi teemasid ja küsimusi:

- Puhas pendelliiklus: uuenduslikud liikuvuslahendused (nt sõidukite juurdepääsu linnapiirkondadele käsitlevad eeskirjad, nagu vähese õhusaastega alade ja/või ummikumaksude kehtestamine), et vähendada eeslinnade ja muude linna(keskust) ümbritsevate aladega seotud pendelliikluse mõju linnaõhu kvaliteedile. Linnahaldusasutused saaksid rakendada liikuvusprojektide ja -investeeringute tulemusi konkreetselt pendelliiklusest tingitud õhusaaste vähendamiseks, katsetades ja arendades uuenduslikke lahendusi, et suurendada nende kasutuselevõttu, üldsuse heakskiitu ja mõju õhusaastele. Oluline oleks koostöö piirkondlike haldusasutuste ja naaberomavalitsustega, sest pendelränne lähtub sageli väljastpoolt linna piire ja direktiivi 2008/50/EÜ kohased õhukvaliteedikavad koostatakse sageli piirkondlikult.
- Puhas õhk ja kliima: Linnahaldusasutustel on kõige paremad võimalused saavutada suurim sünergia kohalike energia-/kliima- ja õhukvaliteedimeetmete vahel. Nad saavad näiteks katsetada meetodeid õhukvaliteedi küsimuste kaasamiseks nende kliima- ja energiasstrateegiatesse, nagu säästva energia ja kliimameetmete tegevuskavad (SECAP) linnapeade pakti raames, parandades seeläbi seost näiteks välisõhu kvaliteedi direktiivide alusel koostatud õhukvaliteedikavadega. Tulemusi saab jagada asjaomastes linnade võrgustikes.

- Puhas õhk kõigile: õhusaaste võib kodanikke tervises seisundi tõttu rohkem mõjutada. Õhusaaste võib rohkem mõjutada ka vähem jõukaid linnaosi ja nende elanikke. Linnahaldusasutused saavad katsetada uuenduslikke meetmeid sellistes valdkondades nagu linnaplaneerimine, liikuvus, energia ja info, et suunata neid vähendama selliselt mõjutatavate elanikkonnarühmade kokkupuudet õhusaastega, keskendudes näiteks vähem jõukatele aladele, kus saastatus on suur, ja/või lasteasutuste ja koolide, haiglate ja/või vanadekodude asukohtadele.
- Kodanikualgatuslikud õhupuhtuse uuringud: õhukvaliteedi ligikaudse mõõtmise kasutamine (nt usaldusväärsete odavate sensorite abil) lisaks ametlikele õhukvaliteedi seire jaamadele. Linnahaldusasutused, vajaduse korral koos asjaomaste õhukvaliteedi seire ja rahvatervise eest vastutavate huvirühmadega, saavad kodanikualgatuslikke uuringuid kontrollida ja seostada väljatöötatud andmetöötlusvahenditega ja kvalifitseeritud õhukvaliteedi seire võtetega, tuginedes valdkonnaga seotud projektide kogemustele ([Programmi LIFE ettevalmistusprojekt sensorite kohta](#); Euroopa Parlamendi pilootprojekt sensorite kohta).
- Õhupuhtuse alane teavitus: kohalikel haldusasutustel, kelle suhtes sageli tuntakse suurt poliitilist usaldust, on head võimalused suurendada avalikkuse poolehoidu head õhukvaliteeti soodustavate meetmete vastu, näiteks nende ühiskonnale, tervisele ja heaolule soodsa mõju tagamise ja tõendamise teel. Projektid peaksid katsetama uudseid lähenemisviise, mis sobivad olulistele kohaliku elanikkonna rühmadele, näiteks koolidele, ehitussektorile ja tervishoiuasutustele, et suurendada veelgi kodanike tähelepanu ning ergutada käitumise ja kultuuri muutumist.
- Õhupuhtuse juhtimine: mitmetasandilised ja valdkondadevahelised parimad haldustavad. Tõhus töö õhukvaliteediga oleneb kõigist haldustasanditest ning igal konkreetsel tasandil koostööst haldusasutuste allüksuste vahel, kes võivad õhukvaliteeti mõjutada (nt linnaplaneerimise ja ehituse regulatsioonid, liikuvus, teehooldus, linnarohelus jne). Projektidega tuleks välja töötada ja katsetada uuenduslikke lähenemisviise puhta õhu poliitikale eri juhtimistasanditel (kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul) ja valdkondade vahel.

Kuna õhukvaliteedi teema on UIA projektikonkursil teist korda, soovitame taotlejatel tutvuda projektidega, mis kiideti heaks [kolmandal projektikonkursil](#).

3.2 RINGMAJANDUS

Teemade üldine määratlus ja kontekst

Üleminek ringmajandusele, kus toodete, materjalide ja ressursside väärtust säilitatakse majanduses nii kaua kui võimalik ja prügi teket minimeeritakse, on [ELi prioriteet](#). Vesi on üks oluline ressurss, mida üleminek puudutab, ja ringlusel põhinev linnaveemajandus pälvib erilist tähelepanu.

Reovesi on ringmajanduse suurim kasutamata jäätmekategooria. Vee taaskasutamine (näiteks kastmisveena) võiks paraneda vee puhastamisel keemilistest saasteainetest. Vee- ja reoveesüsteemid on Euroopas märkimisäärsed energiatarbijad (projekti [ENERWATER](#) (H2020) andmetel kasutavad Euroopa 22 000 reoveepuhastit rohkem kui 1% kogu ELi elektrienergia tarbimisest). Euroopa Komisjon võttis 2018. aasta veebruaris vastu ettepaneku uuesti sõnastatud joogiveedirektiivi kohta, et parandada joogivee kvaliteeti ja selle kättesaadavust ja pakkuda kodanikele rohkem teavet. See toetab ELi riikides ressursitõhusat ja säästlikku joogiveemajandust, aidates sellega vähendada energiatarbimist ja tarbetut veekadu. Samuti aitab see vähendada plastist veepudelite kasutamist, muutes kraanivee inimestele usaldusväärsemaks, parandades joogivee kättesaadavust ja edendades selle kasutamist. Kooskõlas Euroopa uue sotsiaalõiguste samba põhimõtetega sisaldab ettepanek ELi riikidele pandavat kohustust parandada ohutu joogivee üldist kättesaadavust ja tagada kättesaadavus haavatavatele ja tõrjutud ühiskonnarühmadele.

Samal ajal on Euroopa Komisjon algatanud asulareovee direktiivi hindamise, millega soovitakse teha kindlaks, millised abinõud on toiminud ja millised on püsivad suuremad probleemid seoses asulareovee kogumise ja töötlemisega.

Paljude valdkondade hulgas, milles on ringmajandusega seoses konkreetseid probleeme, tegeleb Euroopa Komisjon otsustavalt ka plasti ringlussevõtiga. 2018. aasta mais esitati ettepanek uute kogu ELi hõlmavate eeskirjade kohta, mis käsitlevad kümmet ühekordselt kasutatavat plasttoodet, mida kõige sagedamini leitakse Euroopa randadest ja meredest, samuti merel kadunud või mahajäetud kalapüügivahendeid. Ettepanek on osa Euroopa plastistrateegiast raiskava ja kahjuliku plastprügi vastu võitlemiseks. Ette pandud meetmed aitavad Euroopal üle minna ringmajandusele, saavutada ÜRO säästva arengu eesmärged, täita ELi võetud kliimakohustusi ja tööstuspoliitikas seatud eesmärged.

Linnahaldusasutuse vastavus ja roll

Linnahaldusasutustel on hindamatud kogemused jäätmekäitluse teenuste pakkumises üldhuviteenusena. Linnad saavad mõjutada ka üleminekut säästvatete tootmis- ja tarbimisviisidele. Neil on otsustav osa võitluses prügiga ja tahkete jäätmete loodusesse heitmise, sh jõgedesse ja lõpuks merre jõudvate koguste vähendamisel. Kavandatava ühekordselt kasutatavate plasttoodete direktiiviga kehtestatakse ühekordselt kasutatavate plasttoodete tootjatele uued kohustused, sh

kohustus rahastada prügi vähendamise meetmeid. Linnad on esimeste seas, kes hakkavad neid uusi nõudeid konkreetselt rakendama.

Linnadel on väga sageli vastutus jätkusuutliku, tõhusa ja õiglase veemajanduse (sh joogiveevarustuse ja reoveekäitluse) eest. Heal võrkude ja rajatiste majandamisel on positiivne mõju kohaliku tasandi hoolduskuludele ja investeeringutele. Lisaks on linnahaldusasutustel lähedane seos kodanikega kulude taskukohasuse küsimuses.

Linnahaldusasutuste ülesanded

Oodatavate projektiliikide suhtes ei tehta küll ettekirjutusi, kuid linnadel soovitatakse kaaluda eelkõige järgmisi teemasid ja küsimusi:

Uuenduslikud lahendused plastide ja muude saasteainete, näiteks ravimijääkide vähendamiseks olmejäätmetes ja asulareovees, pannes rõhku järgmisele:

- ühekordselt kasutatavad plasttooted (jõuavad kõige sagedamini ookeanidesse, nagu on märgitud ühekordselt kasutatavate plasttoodete direktiivis);
- plastprügi, mikroplasti jm saasteainete kogumine äravooluveest ja tormi põhjustatud tulvaveest;
- Iseloomulikes tekkekohtades ravimitega saastunud reovee kogumine ja eraldi käitlemine.

Uuenduslikud lahendused ringlevuse suurendamiseks asulareovee käitlemisel, sh:

- reovee kollektorite ja puhastite muutmine kliimaneutraalseks või kliimale soodsaks – energiatarbimise/energiatootmise vähendamine;
- asulareovee taaskasutamise täieliku potentsiaali ärakasutamine;
- tõhusam veekasutus / veetarbimise vähenemine ning veevarustuse kättesaadavuse ja taskukohasuse parandamine haavatavate ja tõrjutud ühiskonnarühmade jaoks.

Kuna ringmajanduse teema on UIA projektikonkursil teist korda, soovitame taotlejatel tutvuda projektidega, mis kiideti heaks [teisel projektikonkursil](#).

3.3 KULTUUR JA KULTUURIPÄRAND

Teemade üldine määratlus ja kontekst

[Kultuur](#) ja [kultuuripärand](#), sh kultuuri- ja loometööstus on olulised väärtused piirkondade konkurentsivõime ja sotsiaalse sidususe jaoks ning ühtlasi linnade ja piirkondade identiteedi nurgakivid. Kultuuris osalemisel on lisaks oluline mõju elanike elukvaliteedile, suurendades nende heaolu ja kuuluvustunnet.

Vaatamata asjaolule, et kultuuri ja kultuuripärandit loetakse [linnade ja piirkondade arengu strateegiate olulisteks osadeks](#), ei kasutata nende potentsiaali alati täielikult. Üheks põhjuseks on juurdunud tava toetada nendesse sektoritesse tehtavate investeeringutega eranditult kultuuritööstust või füüsilisi tegevusi kultuuripärandialadel või ehitistes. Kuigi need investeeringud on väga olulised kultuuriväärtuste ja/või kunstilise väljenduse arengu toetamiseks ning Euroopa väärtusliku ainelise ja vaimse kultuuripärandi edasiandmiseks tulevastele põlvkondadele, on ülioluline edendada [uuenduslikke lähenemisviise](#), mille eesmärgiks on tegevuse jätkusuutlikkus ning maksimaalne sotsiaalne ja majanduslik kasu territooriumidele ja kogukondadele.

Üldjuhul peaksid nende investeeringute aluseks olema:

- integreeritud lähenemine, kasutades paremini kultuuri ja kultuuripärandi kasulikke potentsiaali [eri poliitikavaldkondade](#) (s.t teadus, transport, turism, tööhõive, keskkond, ettevõtlus – kultuur ja kultuuripärand on hõlmatud ELi eri poliitikavaldkondade, programmide ja rahastusallikatega, sh [Loov Euroopa](#), kuid ka [Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid](#), [Horizon 2020](#), [COSME](#), [Kodanike Euroopa](#) või [ELi välistegevuse rahastamisvahendid](#)) ning linnadega seotud tegevuste kvaliteedi seisukohast;
- inimkeskne lähenemine, kohandades tegevust inimeste ja kogukondade tegelikele vajadustele ning pakkudes neile võimalust kasutada kultuuri ja kultuuripärandi ressursse [otsustamises osalemise](#), ühisloome ja ühise rakendamise teel;
- avatud juhtimismudelid, mis hõlmavad erinevaid osalisi avalikust, mittetulundus- ja erasektorist (eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted), kellel need võimaldavad luua uudseid kultuuri ja kultuuripärandi rahastamise vorme ning tuua otsest või kaudset majanduslikku või ühiskondlikku kasu.

Linnahaldusasutuse vastavus ja roll

Linnad on kultuurile tugineva innovatsiooni laborid. Nad võivad täita olulist osa, seades oma strateegia eesmärgiks kultuuri ja kultuuripärandi ressursside kasu kodanike ja kogukondade tulevikule ning toimides katalüsaatorina integreeritud investeeringutega seotud eri huvirühmadele ja asutustele. Integreeritud, kohalikele tingimustele kohandatud paigapõhised arendustegevused annavad suurema tõenäosusega häid tulemusi. On kirjeldatud näiteid selle kohta, et strateegiline, pikaajaline ja kaasav lähenemine kultuurile, nagu seda nõuab [Euroopa kultuuripealinna](#) märk, võib olla [kasulik linnade ja piirkondade jätkusuutlikkusele](#).

Selline integreeritud lähenemine peab arvestama eelkõige kohalike elanike vajadusi, et hõlbustada nende [juurdepääsu kultuurile ja kultuuris osalemist](#). Juurdepääsu mõiste eesmärk on võimaldada

elanikel kasutada seda, mis kultuuril on pakkuda, luues selleks võimalusi ka n-ö ebatraditsioonilisele publikule, kes saaks nautida kultuurilisi võimalusi või kultuuripärandi objekte, millele neil seni eri takistuste tõttu on olnud keeruline juurde pääseda. Osalemise (otsustamises, loomeprotsessis jm) mõiste tunnustab elanikke kui aktiivseid esindajaid, kellega tuleb konsulteerida või kes tuleb vähemalt kaasata kultuuriliste võimaluste kavandamisel ja loomisel.

Ühiskonnale kasu toomiseks peaksid meetmed ja projektid olema võimalikult avatud ja kaasavad, võimaldades kõigil kodanikel ja kogukondadel nende võimalustega tegeleda ja nendest kasu saada. Kahjuks näitavad andmed, mis on käsitlevad [kultuurielus osalemist ELis](#), et mitmesuguste [takistuste](#) tõttu ei osale suur hulk eurooplasi kultuuriüritustel ega külasta kultuuriobjekte. [Euroopa kultuurivaldkonna uus tegevuskava](#), mille Euroopa Komisjon pani ette mais 2018, tunnistatakse selget võimalust suurendada eurooplaste kultuurielus osalemist. Kultuuri kättesaadavust nimetati ka Euroopa kultuuripärandi aasta 2018 erieesmärkide hulgas. Lisaks märgib aasta kultuurialane saavutus, [Euroopa kultuuripärandi raamistik](#), et kultuuripärandis osalemise ergutamine nõuab veel tähelepanu, ja loetleb terve hulga ELi linnadele suunatud või nende jaoks olulisi meetmeid.

Linnahaldusasutuste ülesanded

Uuenduslike linnaarengumeetmete raames ja arvestades Euroopa Liidu asjaomast tegevust, kutsutakse linnahaldusasutusi katsetama uuenduslikke kogukonnapõhiseid lahendusi seoses kultuuri ja kultuuripärandi kättesaadavuse ja selles osalemisega, millel võib olla positiivne mõju majanduskasvule ja tööhõivele, sotsiaalsele sidususele ja sotsiaalsele kaasatusele.

Oodatavate projektiliikide suhtes ei tehta küll ettekirjutusi, kuid linnadel soovitatakse kaaluda eelkõige järgmisi teemasid ja küsimusi.

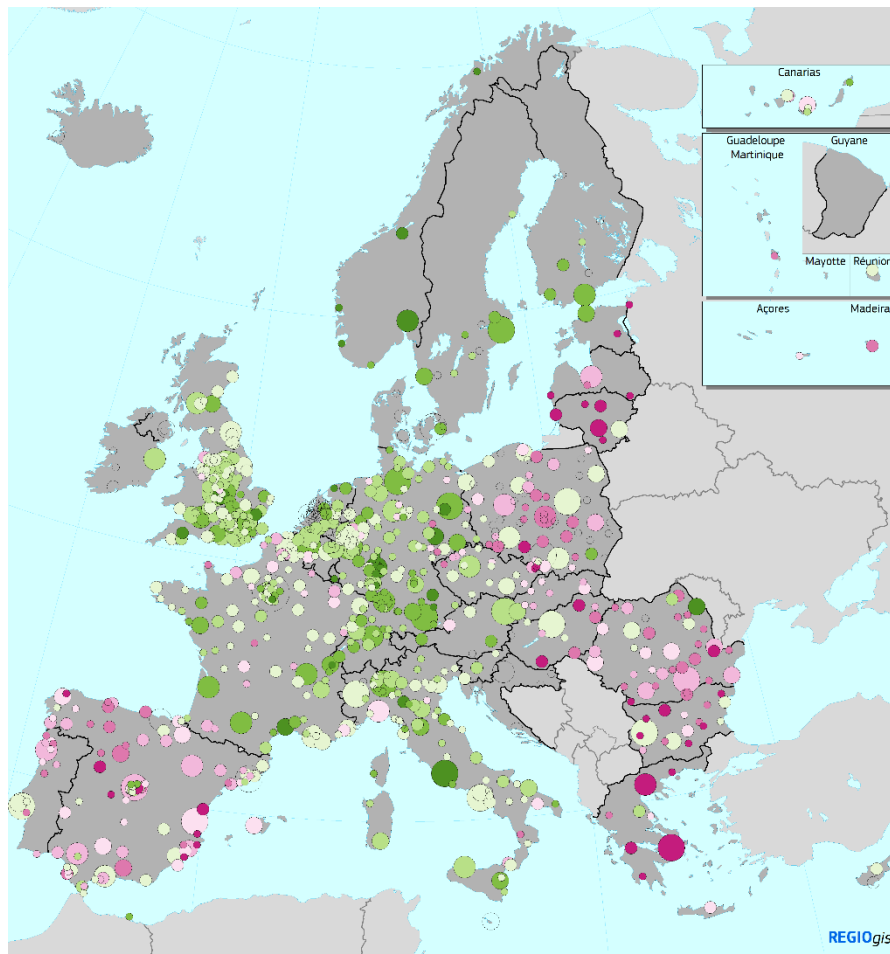
- Sotsiaalse kaasatuse ja sidususe edendamine, parandades kultuuri- ja vabaajateenuste ning eelkõige kultuuriliste „kolmandate kohtade“ (mida üldiselt mõistetakse kui füüsilisi paiku, kus inimesed saavad üksteisega suhelda, näiteks kultuurikeskused, muuseumid, vabaajakeskused, linnaaiad või avalikud raamatukogud) kättesaadavust ja nendes osalemist.
- Uuenduslike kaasavate juhtimis- ja haldusmudelite kindlakstegemine ja kehtestamine näiteks kultuuripärandi ja kultuuriväärtuste jaoks, püüdes saavutada linnapoliitika ja digiühiskonna sünergia, mis võib kaasa aidata osalusel põhinevatele kultuurikesksetele linnaprotsessidele (vt nt kultuurideülese Euroopa projekt – [European CrossCult project](#))
- Looduspärandi seisundi parandamine, eelkõige kvaliteetse avaliku ruumi loomiseks linnalähialadel ja ajaloolistes keskustes, et suurendada kuuluvustunnet ja linnade nõtkust;

- Kohaliku tööhõive edendamine kultuuri ja kultuuripärandi kestlike ärimudelite abil, mis põhinevad huvirühmade osalusel ja uuenduslikul avaliku ja erasektori koostööl.
- Innovatiivsete sotsiaalse ja füüsilise heaolu suurendamise mudelite uurimine, tuginedes paremale kultuuri ja kultuuripärandi kättesaadavusele ja nendes osalemisele;
- Uute strateegiate otsimine jätkusuutlikumate turismivoogude saavutamiseks, kasutades väiksemate/linnalähedaste/maapiirkondade pärandalade võimalusi;
- Kultuuridevahelise dialoogi tugevdamine kultuuri parema kättesaadavuse ja laialdasema kultuuris osalemise teel.

3.4 DEMOGRAAFILINE MUUTUS

Teema üldine määratlus ja kontekst

ELis elab 43% elanikkonnast NUTSi 3. tasandi piirkonnas, kus rahvaarv ajavahemikus 2005–2015 loomuliku iibe teel kahanes. Peaaegu kolmandik ELi elanikkonnast ehk 31% elab piirkonnas, kus rahvaarv ajavahemikus 2005–2015 väljarände tõttu vähenes, s.t piirkonnast lahkus rohkem inimesi kui sinna saabus. Kõige suuremad vähenemised toimusid piirkondades, kus nii loomulik iive kui ka rändesaldo oli negatiivne (vt täpsemalt [seitsmes majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev aruanne](#)). Seevastu pealinnade suurlinnapiirkondades on rahvaarv kasvanud. ELi linnadest on paljudes mitte-pealinnades, väikestes ja keskmise suurusega linnades rahvaarv viimastel kümnenditel vähenenud, s.t tegemist on kahanevate linnadega. Allpool esitatud graafik kirjeldab ELi linnade rahvaarvu muutumist EUROSTATi andmetel ajavahemikul 2012–2017. Nähtus puudutab ELi üldiselt ja eelkõige Ida- ja Lõuna-Euroopa riike.

Population change by city, 2012-2017

Urban centre population

- < -10
- -10 - -5
- -5 - -2.5
- -2.5 - 0
- 0 - 5
- 5 - 10
- 10 - 15
- >= 15
- No data

Urban centre population

- < 100000
- 100000 - 250000
- 250000 - 500000
- 500000 - 1000000
- 1000000 - 5000000
- >= 5000000

2013-2018: FI, PT, SK
 2012-2017: BG, CZ, DE, EE, ES, IT, LT, LV, RO, UK
 2011-2017: SE*
 2011-2016: BE, CH, HU, IE, LU, SI
 2009-2014: AT, FR, NL, PL
 2008-2013: NO
 2006-2011: EL*
 different reference periods for some cities
 Sources: Eurostat, DG REGIO

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Linnahaldusasutuse vastavus ja roll

Linnade kahanemisega kaasnevad olulised linnaühiskonda, planeeringuprotsesse ja haldusstruktuure mõjutavad muutused. Rahvastiku vähenemine mõjutab peaaegu kõiki linnaelu tahke: majanduselu ja tööhõive, elamusektor, ühiskondlik (sh koolid) ja tehniline infrastruktuur, omavalitsuse eelarve, sotsiaalne sidusus, segregatsioon jne. Kahanemise tagajärjel kaob hoonete, linnaruumi ja infrastruktuuri pakkumise ja nõudluse tasakaal. Linnade kahanemist suunata või juhtida on keeruline, sest selle mõjul kujunevates tingimustes on oht, et halduskorraldus muutub ebastabiilseks ja killuneb.

Kahanevaid linna mõjutavad eriti tugevalt elanikkonna vananemine, nt muutub sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kättesaadavus, ja tööturul toimuvad muutused, nt aktiivse tööjõu vähenemine.

Mõlemal tagajärjel on tugev mõju kestlikule majandusarengule. Lisaks põhjustab rahvaarvu vähenemist eeslinnastumine ehk valglinnastumine, mille puhul elanikkond hajub linnakeskusest linnaservade suunas. Väljaränne ELi kesk-, ida- ja lõunaosa liikmesriikidest annab samuti oma osa linnade kahanemisse ja rahvaarvu vähenemisse.

Kahanemise teadvustamine ning majanduslike ja demograafiliste tingimustega kohanemine pakuks linnahaldusasutustele võimaluse kohalikku juhtimist ja avalikke teenuseid moderniseerida ning avaliku ehitus- ja maakasutuspoliitika ümber korraldada.

Linnahaldusasutuste ülesanded

Linnahaldusasutusi kutsutakse üles katsetama uudseid lahendusi demograafilise langusega kohanemiseks, demograafiliste suundumuste ümber pööramiseks ning kestliku linnaarenguga sobiva majandustegevuse ja elanike ligiõmbamiseks, et tasakaalustada demograafilise languse mõju. Oodatavate projektiliikide suhtes ei tehta küll ettekirjutusi, kuid linnadel soovitatakse kaaluda eelkõige järgmisi teemasid ja küsimusi:

- Juurdepääs kogukonnapõhiste sotsiaal- ja tervishoiuteenustele, tööjõu osalemise motiveerimine lastehoiu ja eakate hooldusteenuste pakkumise teel, elukvaliteedi tõstmine muu hulgas osalusmeetodite abil, mille keskmes on sugude- ja põlvkondadevaheline dialoog.
- Põhiliste avalike teenuste kättesaadavus ja kestlikkus.
- Olemasoleva avaliku infrastruktuuri ja teenuste ümberkorraldamine.
- Maakasutuse ja avalike ehitiste kasutamise ümberkorraldamine.
- 5. põlvkonna ühiskonna arendamine, nt robotika ja tehisintellekti võimaluste kasutamine.
- Nn hõbedase majanduse arendamine.
- Aktiivse tööjõu tugevdamine kohaliku tööjõu säilitamise ja ümberõppe ning aktiivsete töötajate ligiõmbamise teel.
- Kohaliku ettevõtluse ergutamine, eriti noorte hulgas.
- Tööturuasutuste suutlikkuse, kutsehariduse, koolitusrajatiste ja elukestva õppe võimaluste parandamine.

Lisaks suurematele linnadele võiks tähelepanu pöörata ka väiksematele ja keskmise suurusega kahanevatele linnadele. Kui innovatiivsed lahendused nõuavad linna- ja maapiirkonna kokkupuuteala või funktsionaalse ala kasutamist, on käesoleva teema all võimalik projekti partneritena kaasata linnastumise määra alusel maapiirkonnana määratletud kohalikke haldusüksusi. Ent nagu on märgitud käesoleva dokumendi punktis 2.2, „ei saa linnastumise määra alusel maapiirkonnaks klassifitseeritud kohalikke haldusüksusi näidata peamise linnahaldusasutusena (ja seetõttu ei saa nad esitada

projektitaotlusi) ja nende elanikke ei saa arvesse võtta 50 000 elaniku miinimumkünnise ületamiseks. Elanike arvu miinimumkünnise peab ületama peamine linnahaldusasutus ja kokkuvõttes teised seotud linnahaldusasutused, mille Eurostat on linnastumise määra alusel klassifitseerinud linnadeks ja/või eeslinnadeks.“

Seda teemat käsitleva taotluse esitamisel peavad linnahaldusasutused esitama statistilised tõendid elanikkonna vähenemise kohta, mis õigustaks kahaneva linna staatust. Seetõttu pange tähele, et elanike üldarvu vähenemine (kahanemise tingimus) on viiendale projektikonkursile selle teema kohta taotluse esitamisel **kohustuslik tingimus**. Kui tingimuse täitmine on tõendatud, võivad linnad esitada projekte, mis käsitlevad konkreetseid küsimusi, nagu „hõbedane majandus“, andekate noorte ligitõmbamine jne. Igal juhul ei kontrollita kahanemise tingimust kõlblikkuse hindamise, vaid strateegilise hindamise käigus, kui hinnatakse käsitletava kohaliku probleemi olulisust. Seetõttu palutakse taotlejatel esitada oma põhjendused/selgitused elanikkonna vähenemise kohta taotlusvormi punktis **C.1.1 „Peamised lahendust vajavad probleemid“**.

4 Rahastamispõhimõte

Kogukulude põhimõte

UIA algatus lähtub kogukulude põhimõttest. ERF kaasrahastab projekti kuni 80% ulatuses kogukuludest. Iga ERFilt toetust saav partner peab eelarve täiendamiseks leidma vähemalt 20% ulatuses avaliku või erasektori vahendeid kas omavahenditest või muudest allikatest. Partnerite panus võib olla rahaline või mitterahaline. NB! Tasustamata vabatahtlik töö ei ole UIA eeskirjade kohaselt toetuskõlblik ja palgalisi töötajaid tuleb käsitada rahalise panusena.

ERFi maksed

UIA maksekava põhineb peamiselt ERFi ettemaksete põhimõttel⁸ ja tegelikult kantud kulude põhimõttel (sh kindlamääralsed kulud):⁹

- 90 päeva jooksul pärast toetuslepingu (ja vajaduse korral partnerluslepingu) sõlmimist tehakse peamisele linnahaldusasutusele esimene ERFi ettemakse, mis vastab 50%le ERFi toetusest. Esimene ettemakse sisaldab ka ühekordset summat ettevalmistuskulude katteks (ERF-ilt maksimaalselt 16 000 eurot).

⁸ Kooskõlas Euroopa Komisjoni ja Région Hauts-de-France'i (varem-Région Nord-Pas-de-Calais) piirkonna vahel 2015. aastal sõlmitud delegeerimislepinguga.

⁹ Idem.

- Teine ERFi ettemakse, mis vastab 30%-le ERFi toetusest, tehakse peamisele linnahaldusasutusele pärast vahearuande ja esmatasandi kontrollija poolt auditeeritud projektikulude esitamist ja heakskiitmist. Aruandes sisalduvad kulud peavad ulatuma vähemalt 70%-ni esimesest eelmaksest (mis vastab 35%-le projekti kogueelarvest).
- Kolmas ERFi makse, mis vastab maksimaalselt 20%-le ERFi toetusest (millest on maha arvatud projekti sulgemise ja teadmussiirde kulude katteks makstav ühekordne summa) tehakse peamisele linnahaldusasutusele pärast lõpparuande esitamist ja heakskiitmist. See aruanne, mis tuleb esitada hiljemalt kolm kuud pärast projekti lõppkuupäeva, sisaldab esmatasandi kontrollija poolt auditeeritud projektikulude lõpparuannet. NB! Kolmanda osamakse puhul ei kohaldata enam ettemakse põhimõtet, vaid tegelikult kantud ja makstud kulude põhimõtet. Seepärast peavad projektipartnerid tasuma oma kulud projekti rakendamise viimasel etapil eelmaksetena.
- Viimane makse tehakse peamisele linnahaldusasutusele pärast lõpliku kvalitatiivse aruande (mis tuleb esitada hiljemalt ühe aasta jooksul pärast projekti lõppkuupäeva) heakskiitmist. Selle makse suurus on maksimaalselt 12 000 eurot (ERF) ning sellest kaetakse projekti sulgemise ja teadmussiirde etapi kulud.

5 Projekti loomine ja arendamine

5.1 Uuenduslike linnaarengumeetmete partnerlused

UIA projektikonkursi raames võivad taotluse esitada üksnes UIA delegeeritud määruse artiklis 2 määratletud toetuskõlblikud linnahaldusasutused.

UIA projektide raames eeldatakse linnahaldusasutustelt tugevate kohalike partnerlussuhete loomist sobivate üksteist täiendavate partneritega. Kõik partnerid peavad olema EList. UIA projekti partnerluses võivad osaleda peamine linnahaldusasutus, seotud linnahaldusasutused ja tegevuspartnerid. Laiemad huvirühmad ei ole projekti partnerid, kuid peaksid olema samuti projekti kaasatud.

- **Peamine linnahaldusasutus:** UIA algatuses täidab keskset rolli linnahaldusasutus, kes vastutab kogu projekti üldise rakendamise ja juhtimise eest. Peamine linnahaldusasutus sõlmib volitatud üksusega toetuslepingu ja talle laekub ERFi toetus, mis jagatakse partnerite (seotud linnahaldusasutuste ja/või tegevuspartnerite) vahel vastavalt nende rollile ja ülesannetele (ja asjaomasele eelarvele). Ametlike linnastute puhul käsitatakse sellist linnastut, mis hõlmab kõiki selles osalevaid linnahaldusasutusi, ühe linnahaldusasutusena ja UIA projekti raames peamise linnahaldusasutusena.

- **Seotud linnahaldusasutused:** Kõik linnahaldusasutuste ühendused (riiklikud või piirkondlikud linnahaldusasutuste ühendused, territoriaalsed paktid või ühendused jne), ametliku linnastu õiguslikus seisundis või mitte, samuti üksikud linnahaldusasutused, kes ei ole sõlminud ametlikku koostöölepingut, kuid soovivad esitada ühise UIA projektitaotluse, märgivad taotlusvormile ühe kohaliku haldusüksuse peamise linnahaldusasutusena ja teised kohalikud haldusüksused seotud linnahaldusasutustena. Seotud linnahaldusasutused vastutavad konkreetsete tegevuste ja nendega seotud väljundite eest. Seotud linnahaldusasutustele eraldatakse osa projekti eelarvest ja nad esitavad asjaomase tegevusega seoses kantud kulude kohta aruandeid. Taotlusvormil tuleb esitada seotud linnahaldusasutuste (sh nende juriidilise seisundi, kogemuste ja pädevuste, kontaktisikute jne) kohta üksikasjalik teave.
- **Tegevuspartnerid:** institutsioonid, asutused, organisatsioonid, erasektori partnerid ja ühendused, kes osalevad aktiivselt projekti elluviimisel. Linnahaldusasutused peavad tegevuspartnerite valikul järgima läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet. Nad vastutavad konkreetsete tegevuste ja nendega seotud väljundite eest. Tegevuspartneritena saavad projektis osaleda üksnes juriidilised isikud. Konsultatsiooniettevõtted, mille põhitegevuseks on ELi projektide väljaarendamine ja juhtimine, ei saa projektis tegevuspartneritena osaleda.
- **Laiem hulk huvirühmi** peaks samuti osalema projekti kavandamisel ja rakendamisel. Huvirühmade hulka võivad kuuluda institutsioonid, asutused, organisatsioonid ja ühendused. Neil ei ole täita ühtki otsest rolli (ja seega ei ole neil rakenduseelarvet), kuid nad on siiski olulised, sest aitavad kaasa projekti sujuvale ja tõhusale rakendamisele ning tunnevad ühist vastutust projekti õnnestumise eest.

Üksikasjalikku teavet linnahaldusasutuste (vajaduse korral seotud linnahaldusasutuste) ja tegevuspartnerite rolli ja ülesannete kohta leiate UIA suuniste punktist 2.1.

5.2 Projektitegevused

UIA projektide raames toimuvad tegevused koonduvad töopakettidesse ja nendega toetatakse üht või mitut ERFi valdkondlikku eesmärki ja sellega seotud investeerimisprioriteeti, mis on sätestatud kõigi

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätete määruse¹⁰ artikli 9 esimeses lõigus ja ERFi määruse artiklis 5.

Seepärast tuleks kasutada eri tööpakette, mis on loetletud allpool:

- ettevalmistamise tööpakett
- projektijuhtimise tööpakett
- kommunikatsiooni tööpakett
- rakendamise tööpakett
- investeeringute tööpakett

Kõik tööpakettide liigid, v.a investeeringute tööpakett, on UIA projektitaotlustes kohustuslikud.

Lisaks määratakse igale projektile UIA ekspert, kes

- annab nõu ja jagab suuniseid meetme sisu, eelkõige selle uuendusliku sisu kohta;
- abistab dokumentide koostamisel ja sellise väljundi loomisel, mis võimaldaks saadud õppetunde, häid tavasid jms laiemalt jagada;
- seisab hea selle eest, et meede ei kalduks rajalt kõrvale ja seda viidaks ellu kooskõlas heakskiidetud taotlusega.

UIA ekspertide kulud (sh reisi- ja majutuskulud) kaetakse UIA algatuse eelarvest ja seetõttu ei esitata neid projekti eelarves.

Lisateavet UIA projekti töökava ülesehituse ning UIA ekspertide rolli ja ülesannete kohta leiate UIA suunistest.

5.3 Eelarveread ja rahastamiskõlblikud kulud

UIA suuniste kohaselt (vt punkt 4.2) on rahastamiskõlblikud kõik UIA projektide rakendamisega seotud kulutused, mis kirjendatakse asjakohastel eelarveridadel:

- töötajad;
- büroo ja juhtimine;
- reisimine ja majutus;
- väliseksperdid ja -teenused;

¹⁰ Ühissätete määrus (EL) nr 1303/2013: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>.

- seadmed;
- taristu- ja ehitustööd

5.4 Lisakaalutlused: riigihanked, auditeerimine ja riigiabi

Projekti partnerid, kes siseriiklike riigihankealaste õigusaktide kohaselt vastavad avaliku sektori hankija määratlusele, peavad järgima kohaldatavaid riigihanke-eeskirju.

Projekti deklareeritud kulusid peab auditeerima esmatasandi kontrollija. Sõltumatu esmatasandi kontrollija järeldusotsus peab hõlmama deklareeritud kulude seaduslikkust ja korrektsust, toodete tarnimist ja teenuste osutamist, deklareeritud kulude põhjendatust ning kulude ja tegevuse vastavust ühenduse ja liikmesriigi õigusaktidele. Kuna esmatasandi kontrollija määratakse ametisse ja tema tööd tasustatakse UIA algatusest otse, ei peaks projektipartnerid projektieelarvet koostades kontrollikulusid (auditikulusid) ette nägema.

Kõigile siseturul tegutsevatele ettevõtetele võrdsete võimaluste loomiseks peavad heakskiidetud projektid olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega, et tagada avaliku sektorite vahendite otstarbekas kulutamine ja vältida turumoonutusi, nagu erasektori vahendite väljatõrjumine, mittetoimivate turustruktuuride loomine või ebatõhusate ettevõtete säilitamine.¹¹ Tuleb hoolikalt jälgida, et uuenduslike linnaarengumeetmete rahastamine ei tooks kaasa konkurentsimoonutusi ega põhjendamatut sekkumist turule.

UIA on keskselt hallatav ELi rahastamisvahend, mida rakendatakse volitatud üksuse, Hauts-de-France'i piirkonna vahendusel kaudse eelarve täitmise korras. Euroopa Komisjon rahastab UIA-t Euroopa Regonaalarengu Fondi kaudu (kuni 80% projekti maksumusest), mida ei loeta liikmesriikide kontrolli all olevaks vahendiks ja mis jääb riigiabiõiguse kohaldamisalast välja. Ülejäänud summa (vähemalt 20% projekti maksumusest) võib katta kas era- või avaliku sektori vahenditest. Kui see kaetakse erasektori allikatest, jääb see osa vahenditest riigiabiõiguse kohaldamisalast välja. Kui summad kaetakse avaliku sektori vahenditest, ei kujuta rahastamine riigiabi, tingimusel et projektitegevus ei ole majandustegevus. Kui aga projekte, mis hõlmavad majandustegevust, st kaupade ja teenuste pakkumist turul, rahastatakse osaliselt liikmesriigi avaliku sektori vahenditest, tuleb sellised projektid kavandada viisil, mis tagab, et kõik avaliku sektori maksed on riigiabieeskirjadega kooskõlas kõigil tasanditel, st nii projekti või rajatise omaniku, ehitaja kui ka käitaja tasandil. Sellisel juhul peab avaliku

¹¹ Täpsemaid juhiseid riigiabi mõiste kohta vt komisjoni teatis riigiabi mõiste kohta ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

sektori rahastamine olema kooskõlas vähese tähtsusega riigiabi määrusega või tingimustega, mis on sätestatud üldises grupierandi määruises või otsuses üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kohta.

Üksikasjalikku teavet riigihangete ja riigiabi kohta leiate UIA suunistest.

6 Taotlusprotsess

UIA viienda projektikonkursi taotluspakett sisaldab järgmist:

- käesolevad projektikonkursitingimused, mis on saadaval kõigis ELi keeltes. Lahknevuste korral lähtutakse ingliskeelsest versioonist;
- tehnilised juhised elektroonilise teabevahetusplatvormi kasutamiseks;
- üksikasjalikud taotlusvormi täitmise juhised, mis on saadaval elektroonilisel teabevahetusplatvormil kõigis ELi ametlikes keeltes. Lahknevuste korral lähtutakse ingliskeelsest versioonist;

Taotluse täitmise lihtsustamiseks on saadaval ka taotlusvormi ja kinnituslehe tööversioon (ingliskeelne Wordi dokument).

Lisaks tuleb põhjalikult tutvuda UIA suunistega (saadaval ainult inglise keeles), kus on sätestatud algatuse üldeeskirjad.

Kõik dokumendid on saadaval UIA veebisaidil, kus kogu vajalik teave on esitatud ühel lehel.

Taotlusprotsess on täiesti paberivaba, kuna kasutatakse UIA [elektroonilist teabevahetusplatvormi](#).

Taotlus koosneb taotlusvormist ja skannitud allkirjastatud kinnituslehest. Taotlusvormi juurde saab üles laadida ka lisa. See võib olla meetmete kohaldamise ala kaart, graafik, diagramm vms. Lisatava faili tüüp ja suurus on kindlaks määratud teabevahetusplatvormi juhistes.

Taotlejatel soovitatakse tungivald täita taotlusvorm selges inglise keeles, ehkki selle võib esitada ka mis tahes muus ELi ametlikus keeles.

NB! Strateegiline ja rakenduslik hindamine toimub taotlusvormi ingliskeelse versiooni alusel (kui taotlusvorm on esitatud mõnes muus keeles, siis sõlmib alaline sekretariaat selle inglise keelde tõlkimiseks lepingu välise teenuseosutajaga). Alaline sekretariaat ei garanteeri tõlke kvaliteeti. Ka

toetusleping, projektijuhtimisega seotud dokumendid, ametlikud aruanded, peamised väljundid ja kogu teabevahetus volitatud üksuse ja alalise sekretariaadiga peavad olema inglise keeles.

Taotlusvormi ja kinnituslehe esitamise lõpptähtaeg on 12/12/2019 14.00 Kesk-Euroopa aja järgi.

7 Valikumenetlus

Pärast esitamist läbib iga taotlus valikumenetluse, mis koosneb järgmistest etappidest:

1. toetuskõlblikkuse kontroll
2. strateegiline hindamine
3. rakenduslik hindamine

7.1 Toetuskõlblikkuse kontroll

Pärast projektikonkursi sulgumist kontrollib alaline sekretariaat kõigi esitatud projektitaotluste toetuskõlblikkust. Toetuskõlblikkuse kontrolli eesmärk on:

- kontrollida taotlusvormide ja nende lisade vastavust ametlikele toetuskõlblikkuse kriteeriumidele;
- vältida toetuskõlbmatute taotluste edasist hindamist;
- tagada kõigi taotlejate võrdne kohtlemine.

UIA toetuskõlblikkuse kriteeriumid on järgmised:

1. Taotlusvorm on esitatud elektroonilise teabevahetusplatvormi kaudu projektikonkursi tingimustega ette nähtud tähtajaks;
2. taotlusvorm on täielikult täidetud (k.a kõik kohustuslikud tööpaketid)
3. Taotleja on sellise kohaliku haldusüksuse üks linnahaldusasutus, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana ning kus on vähemalt 50 000 elanikku
VÕI

Taotleja on kohalike haldusüksuste linnahaldusasutuste ühendus või rühm, millel on ametliku linnastu õiguslik seisund ja mille elanikest enamik (rohkem kui 51%) elab kohalikes haldusüksustes, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana, ning kus on kokku vähemalt 50 000 elanikku
VÕI

Taotleja on kohalike haldusüksuste linnahaldusasutuste ühendus või rühm, millel ei ole ametliku linnastu õiguslikku seisundit, aga kus kõik osalevad linnahaldusasutused (nii peamine linnahaldusasutus kui ka seotud linnahaldusasutused) on kohalikud haldusüksused, mida määratletakse linnastumise määra alusel linna või eeslinnana, ning

kus on (peamise linnahaldusasutuse ja seotud linnahaldusasutuste peale) kokku vähemalt 50 000 elanikku

4. Kui ühendusel või rühmal ei ole ametliku linnastu õiguslikku seisundit, on taotluses määratud peamine linnahaldusasutus ja seotud linnahaldusasutused
5. Üksnes käesoleva projektikonkursi raames ja üksnes teemat „Demograafiline muutus“ käsitlevate projektide puhul loetletakse maapiirkondade haldusüksused seotud linnahaldusasutustena. Sel juhul ületavad 50 000 elaniku miinimumkünnise kõik linnahaldusasutused (peamine linnahaldusasutus ja seotud linnahaldusasutused), mis on klassifitseeritud linnaks ja või eeslinnaks.
6. Toetuskõlblikkuse perioodist on kinni peetud: projekti lõppkuupäev vastab projektikonkursi ja algatuse nõuetele
7. Eelarve ülempiirist ja kaasrahastamise põhimõttest on kinni peetud
8. Kõik partnerid (peamine linnahaldusasutus, seotud linnahaldusasutused ja tegevuspartnerid) on ELi liikmesriikidest
9. Taotlust esitavad linnahaldusasutused (peamine linnahaldusasutus ja/või seotud linnahaldusasutused) osalevad sama projektikonkursi raames ainult ühes projektitaotluses
10. Taotlust esitavad linnahaldusasutused (peamine linnahaldusasutus ja/või seotud linnahaldusasutused) ei ole osutunud samas teemavaldkonnas väljavalituks ja saanud toetust mõnel varasemal UIA projektikonkursil
11. Kinnitusleht, mille (peamise) linnahaldusasutuse õiguslik esindaja on nõuetekohaselt allkirjastanud, on elektroonilisele teabevahetusplatvormile üles laaditud.

Kui mõnd eespool esitatud nõuet ei ole täidetud, tunnistatakse taotlus toetuskõlbmatuks ja see jääb edasisest hindamismenetlusest kõrvale. Toetuskõlblikkuse kontrolli lõpus teavitatakse taotlejaid otsusest (kas taotlus pääseb strateegilise hindamise vooru).

7.2 Strateegiline hindamine

Toetuskõlblikuks tunnistatud taotlused läbivad strateegilise hindamise, mida teeb välisekspertide komisjon. Strateegilise hinnangu osakaal moodustab 80% kogu projekti hinnangust ja see hõlmab järgmisi kriteeriume:

- Uuenduslikkus (osakaal 40%) – mil määral suudab taotleja näidata, et projektitaotlus on uudne (st seda ei ole ei asjaomasel linnaalal ega ka mujal ELis varem katsetatud ega rakendatud) ja

loob tõenäoliselt lisaväärtust?

- Partnerlus (osakaal 15%) – mil määral on peamiste huvirühmade (seotud linnahaldusasutused, tegevuspartnerid ja laiemad huvirühmad) kaasamine projekti elluviimiseks vajalik?
- Mõõdetavus (osakaal 15%) – mil määral on projekti tulemused mõõdetavad?
- Ülekantavus ja laiendatavus (osakaal 10%) – mil määral saab projekti üle kanda muudesse Euroopa linnapiirkondadesse? Kui täpselt selgitab projekt, kuidas meedet edu korral laiendatakse?

UIA suuniste punktis 3.2.2 on esitatud näitlikud hindamisküsimused iga kvaliteedikriteeriumi kohta.

Välisekspertide komisjon kontrollib ka seda, kas projektid toetavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja ühise strateegilise raamistiku valdkondlikke eesmärke, mis on sätestatud ühissätete määruse artikli 9 esimese lõigus, ja kas nendega lähenetakse kindlakstehtud probleemidele terviklikult ja kooskõlas linnade säästva arengu põhimõtetega. Kui need tingimused ei ole täidetud, võivad Euroopa Komisjon ja volitatud üksus jätta projekti vähese panuse tõttu valikust välja.

Strateegilise hindamise tulemusena koostab välisekspertide komisjon taotluste kohta põhjalikud hinnangud ja seab taotlused paremusjärjekorda. Kokkuleppel Euroopa Komisjoniga esitatakse teatavat künnist ületavad projektid rakenduslikuks hindamiseks. Strateegilise hindamise protsessi lõpus teavitatakse taotlejaid otsusest (kas taotlus pääseb rakendusliku hindamise vooru).

7.3 Rakenduslik hindamine

Rakenduslikku hindamist teeb alaline sekretariaat ning selle osakaal on 20% kogu projekti hinnangu kaalust. Rakendusliku hindamise peamine eesmärk on hinnata taotluse kvaliteeti (sh projekti teostatavust, töökava ühtsust ja terviklikkust, kavandatavate juhtimisstruktuuride kvaliteeti, eelarve terviklikkust ja proportsionaalsust ja kavandatavate teavitusmeetmete kvaliteeti).

UIA suuniste punktis 3.2.3 on esitatud näitlikud hindamisküsimused kvaliteedikriteeriumi kohta.

Pärast rakenduslikku hindamist tuleb lõpliku valiku tegemiseks kokku valimiskomisjon, kuhu kuuluvad volitatud üksuse ja Euroopa Komisjoni esindajad. Euroopa Komisjon annab valitud projektide suhtes lõpliku nõusoleku. Rakendusliku hindamise protsessi lõpus teavitatakse taotlejaid otsusest.

7.4 Hindamise punktisüsteem

Igale kaalutud kriteeriumile antakse punkte vahemikus 1–5, mille alusel arvutatakse projekti keskmine punktisumma.

Üksikasjalikku teavet hindamise punktisüsteemi kohta leiate UIA suuniste punktist 3.2.4.

Punktisüsteemi kohaldamisel ei võeta arvesse mitte üksnes iga projektitaotluse väärtust üksikult võttes, vaid lähtutakse võrdlusest teiste samal projektikonkursil esitatud projektitaotlustega. Seepärast ei esitata taotlejatele, kelle projektitaotlused ei pääsenud rakendusliku hindamise etappi või kelle taotlust lõplikult heaks ei kiidetud, hindamisel antud punktisummat, vaid ainult põhjalikud kommentaarid kõigi hinnatud kriteeriumide kohta.

8 Kust saada teavet ja abi

Alalise sekretariaadi töötajad aitavad taotlejaid kõigis projektikonkursi jooksul tekkida võivates tehnilistes küsimustes. Kontaktandmed leiate UIA veebisaidilt. Lisateave

- Alaline sekretariaat korraldab Euroopa eri linnades mitu taotlejate seminari. Taotlejate seminaride toimumise kuupäevad ja kohad leiate UIA veebisaidilt jaotisest „Events“ („Sündmused“). Nendel seminaridel saavad taotlejad registreeruda kahepoolsele kohtumisele alalise sekretariaadi liikmetega ja/või Euroopa Komisjoni liikmetega projekti idee arutamiseks.
- UIA veebisaidil on avaldatud projekti koostamise ja esitamise konkreetseid aspekte käsitlevad veebiseminarid.
- Korraldatakse veebipõhised küsimuste ja vastuste seansid ja kahepoolsed konsultatsioonid. Lisateavet leiate UIA veebisaidilt.

9 Olulised kuupäevad

- 16/09/2019 – viienda projektikonkursi algus
- 10/2019 – 12/2019 – Taotlejate seminarid ja veebiseminarid
- 12/12/2019 – Taotlusvormide esitamise tähtpäev
- 06/2020 – Projektide heakskiitmise lõppotsuse tegemise esialgne aeg
- 01/07/2020 – Heakskiidetud projektide esialgne alguskuupäev

Ootame teie projektitaotlusi!